

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

06 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac

juducând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de pușcași nr. 203 din 04 iunie 1943, în cauza penală privindu-l pe

Brailean Ilia Xxxxx, născut în anul xxxxx, originar din or. xxxxx, locuitor al s. xxxxx r-nul xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

08 august 2018 -06 noiembrie 2018

în baza actelor din dosar,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei de pușcași nr. 203 din 04 iunie 1943, **Brailean Ilia Xxxxx**, a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate în colonie de corectare prin muncă, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani, cu confiscarea banilor în sumă de 90 ruble, ridicați în timpul reținerii.

2. Potrivit hotărârii judecătorești menționate, s-a stabilit că Brailean I. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii, în perioada lunilor martie-aprilie 1943, a desfășurat agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militarii subdiviziunii sale, defăimând capacitatea militară a armatei roșii și totodată, laudând ordinea militară în armata fascistă.

Acțiunile lui Brailean I. au fost încadrate conform prevederilor art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR – *activitatea orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare.*

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în care solicită casarea hotărârii judecătorești nominalizate mai sus, cu încetarea procesului penal și rehabilitarea lui Brailean I., pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În cadrul examinării cauzei în instanța de judecată nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului, Brailean I., deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR.

În egală măsură, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie.

În speță, hotărârea de condamnare în privința inculpatului, Brailean I., pentru agitație antisovietică constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil. În consecință, hotărârea judecătorească în cauză, urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Brailean I., în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Brailean I., în conformitate cu art. 3 al Legii 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

În continuare, Colegiul penal lărgit menționează, că la 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Potrivit art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru alte „*crime de stat*”.

Având în vedere cele constatate și prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul constată prezența în speță a motivelor întemeiate pentru a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă privind condamnarea lui Brailean I., în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR și a o casa în temeiul

prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, prin urmare și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, se casează sentința Tribunalului militar al diviziei de pușcași nr. 203 din 04 iunie 1943, în privința lui **Brailean Ilia Xxxxx**, în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia în fața societății, și reintegrarea în drepturi, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la data de 06 noiembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac